

Projekt

z dnia 24 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642).

**Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia.....2024 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2025 ROK**
Wstęp

Podstawą prawną działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).

Program uchwalany jest przez radę gminy i jest spójny z celami operacyjnymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Wodzisław Śląski na lata 2016-2025 uchwalonej przez Radę Miejską Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 maja 2016 roku uchwałą nr XIX/193/16.

Zadania własne gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 określa lokalną strategię w zakresie: profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, profilaktyki uzależnień oraz

minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Program adresowany jest do wszystkich grup społecznych dotkniętych w jakikolwiek sposób z problemem uzależnienia.

Rozdział 1. Diagnoza Lokalna

Dane zawarte w niniejszym rozdziale pochodzą z przeprowadzonej w 2023 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego dostępnej na stronie: <https://wodzislaw-slaski.pl/miejska-komisja-rozwiazywania-problemow-alkoholowych>.

I. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców.

W badaniu wzięło udział 700 osób, w tym 306 kobiet oraz 394 mężczyzn.

W opinii mieszkańców najistotniejszymi problemami społecznymi są:

- uzależnienia behawioralne (62%),
- zanieczyszczenie powietrza (58%),
- uzależnienie od alkoholu (58%),
- bezrobocie (52%).

Z kolei bardzo powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich środowisku są:

- nikotynizm (57%),
- alkoholizm (54%),
- pracoholizm (47%).

II. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W badaniu wzięło udział 13 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zdaniem pracowników najistotniejszymi problemami w środowisku lokalnym są:

- uzależnienie od alkoholu i narkotyków,
- przemoc domowa,
- zaniedbania rozwoju dzieci i młodzieży,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze.

III. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dzieci i młodzieży szkolnej.

W badaniu wzięli udział uczniowie szkół podstawowych: klasy 4-6 (671 uczniów) oraz klasy 7-8 (419 uczniów).

1. Spożywanie substancji psychoaktywnych: alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze.

Ucniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Jak często zdarza Ci się spożywać alkohol?

odp. nigdy (SP 4-6 94%; SP 7-8 83%), rzadziej niż raz w miesiącu (SP 4-6 3%; SP 7-8 8%), co najmniej raz w miesiącu (SP 4-6 1%; SP 7-8 2%), co najmniej raz w tygodniu (SP 4-6 2%; SP 7-8 7%).

- Z jakich powodów sięgasz po alkohol?

odp. z ciekawości (SP 4-6 4%; SP 7-8 8%), dla lepszej zabawy (SP 4-6 2%; SP 7-8 8%), dla towarzystwa (SP 4-6 1%; SP 7-8 6%), by zapomnieć o problemach (SP 4-6 1%; SP 7-8 9%), by złagodzić stres (SP 4-6 1%; SP 7-8 9%), z nudy (SP 4-6 2%; SP 7-8 8%), pod wpływem znajomych (SP 7-8 5%), aby zmniejszyć objawy kaca (SP 4-6 1%; SP 7-8 5%), lubię jego smak (SP 4-6 2%; SP 7-8 9%).

- Czy palisz papierosy?

odp. nie palę (SP 4-6 90%; SP 7-8 73%), spróbowałem raz (SP 4-6 8%; SP 7-8 12%), palę od czasu do czasu (SP 4-6 1%; SP 7-8 8%), palę regularnie (SP 4-6 1%; SP 7-8 7%).

- Co skłoniło Cię do palenia papierosów?

odp. chęć zaimponowania (SP 7-8 7%), chęć spróbowania czegoś nowego (SP 4-6 39%; SP 7-8 35%), namowa znajomych (SP 4-6 13%; SP 7-8 18%).

- Czy zażywałeś/aś kiedyś narkotyki albo dopalacze?

odp. tak (SP 4-6 4%; SP 7-8 9%).

2. Spożywanie napojów energetycznych.

Uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Czy Twoim zdaniem napoje energetyczne są zdrowe?

odp. tak (SP 4-6 10%; SP 7-8 25%)

- Czy pijesz napoje energetyczne?

odp. tak (SP 4-6 27%; SP 7-8 54%)

3. Uzależnienia behawioralne: komputer, smartfon, internet, hazard.

Uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Ile czasu dziennie spędzasz przed komputerem?

odp. nie spędzam czasu przed komputerem (SP 4-6 16%; SP 7-8 20%), kilka razy w tygodniu (SP 4-6 15%; SP 7-8 12%), do 2 godzin (SP 4-6 26%; SP 7-8 20%), do 4 godzin (SP 4-6 23%; SP 7-8 18%), do 6 godzin (SP 4-6 10%; SP 7-8 13%), powyżej 6 godzin (SP 4-6 10%; SP 7-8 17%).

- Ile czasu spędzasz na korzystaniu ze smartfonu?

odp. nie korzystam z telefonu (SP 4-6 3%; SP 7-8 3%), do godziny (SP 4-6 25%; SP 7-8 7%), od 2 do 3 godzin (SP 4-6 40%; SP 7-8 33%), od 4 do 5 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 23%), więcej niż 5 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 34%).

- Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

odp. nie gram w gry komputerowe (SP 4-6 19%; SP 7-8 29%), do 1 godziny (SP 4-6 24%; SP 7-8 14%), od 1 do 3 godzin (SP 4-6 32%; SP 7-8 29%), od 3 do 6 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 14%), powyżej 6 godzin (SP 4-6 9%; SP 7-8 14%).

- Jakbyś się czuł/a gdybyś przez tydzień nie miał/a dostępu do internetu?

odp. bardzo źle, taka sytuacja byłaby dla mnie tragedią (SP 4-6 10%; SP 7-8 15%), niezbyt dobrze, trudno byłoby to wytrzymać (SP 4-6 15%; SP 7-8 19%), raczej normalnie, trochę by mi go brakowało (SP 4-6 46%; SP 7-8 47%), normalnie, nie zrobiłoby mi to różnicy (SP 4-6 29%; SP 7-8 19%).

- Czy grałeś/aś w gry hazardowe (na pieniądze)?

odp. nigdy (SP 4-6 82%; SP 7-8 68%), 1 raz (SP 4-6 9%; SP 7-8 11%), kilka razy (2-9) (SP 4-6 5%; SP 7-8 9%), 10 lub więcej razy (SP 4-6 4%; SP 7-8 12%).

Rozdział 2.

Rynek napojów alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim w latach 2018-2023

Zgodnie z uchwałą nr XLIII/436/18 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 30 maja 2018 roku na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego obowiązują następujące liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa wynosi 150,
- b) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) wynosi 130,

c) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu wynosi 130.

2. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa wynosi 100,

b) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) wynosi 80,

c) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu wynosi 80.

I. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

rok	poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży				ogółem
	według zawartości alkoholu			razem	według zawartości alkoholu			razem	
	do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		
2018	47	44	43	134	24	10	13	47	181
2019	41	38	39	118	22	13	10	45	163
2020	8	9	8	25	19	9	12	40	65
2021	13	14	14	41	12	6	6	24	65
2022	25	23	24	72	16	7	12	35	107
2023	31	29	29	89	21	11	10	42	131

II. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	94	85	85	85	85	92
przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	59	60	59	56	55	54
o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	86	77	79	80	81	85
o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	40	36	36	35	33	33

III. Wartość sprzedanego alkoholu (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych)

rok	do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	razem
2018	26 893 392 zł	5 594 021 zł	24 145 049 zł	56 632 462 zł
2019	26 759 551 zł	5 645 476,51 zł	25 549 067,95 zł	57 954 095,46 zł
2020	26 899 276 zł	6 219 485 zł	27 311 844 zł	60 430 605 zł
2021	28 133 680 zł	7 174 333 zł	30 417 768 zł	65 725 781 zł
2022	29 990 391 zł	8 520 744 zł	33 277 419 zł	71 788 554 zł
2023	34 196 659 zł	8 756 763 zł	35 916 438 zł	78 869 860 zł

Rozdział 3.

Cel Programu i kierunki działań

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Kierunki działań zgodne z Narodowym Programem Zdrowia:

- 1) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

- 2) Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
- 3) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 4) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- 5) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- 6) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- 7) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.
- 8) Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.
- 9) Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- 10) Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.
- 11) Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.
- 12) Upopowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.

Rozdział 4.

Zadania do realizacji w 2025 roku

I. Zadania wynikające z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.):

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- dofinansowanie/finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin,
- dofinansowanie/finansowanie obowiązkowych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień,
- opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- dofinansowanie/finansowanie Punktu Konsultacyjnego w Wodzisławiu Śląskim,
- zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- dofinansowanie/finansowanie Punktu Konsultacyjnego w Wodzisławiu Śląskim,
- finansowanie działalności Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupła",
- finansowanie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim,
- dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy,

- dofinansowanie/finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie/finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów psychologów,
- realizacja programów profilaktycznych dla rodziców,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- prowadzenie badań, zwłaszcza związanych z diagnozą zachowań problemowych/używaniem substancji psychoaktywnych,
- realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- prowadzenie profilaktycznych działań edukacyjnych zaadresowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie umiejętności sprawdzania wieku osób kupujących alkohol oraz odmawiania w przypadku braku pewności co do ich pełnoletności,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,
- prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych,
- edukacja przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych,
- wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami,
- monitorowanie skali problemu alkoholowego w środowisku lokalnym,
- kampanie społeczne z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- finansowanie działalności Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupła",
- dofinansowanie/finansowanie działań promujących zdrowy styl życia bez nałogów.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z instytucjami rządowymi poprzez informowanie o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspomaganie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji ich zadań statutowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

- wspieranie projektów realizowanych przez placówki oświatowe miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych,
- współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego,
- w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz występowanie z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z podmiotami zatrudnienia socjalnego.

II. Zadania wynikające z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.):

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
- finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach, sympozach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin,
- wspieranie powstawaniu / działalności grup samopomocowych.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla rodzin w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym poprzez dostarczanie informacji w postaci ulotek/broszur o tematyce dotyczącej substancji psychoaktywnych, uzależnienia, współuzależnienia oraz możliwościach pomocy,
- udostępnianie informacji o możliwościach korzystania na terenie miasta z bezpłatnej pomocy w podmiotach leczniczych, poradniach specjalistycznych,
- wspieranie / dofinansowywanie / finansowanie programów nastawionych na treningi asertywności oraz na poprawianie kompetencji rodzicielskich,
- finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z rodzin z problemem uzależnienia.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji zadania publicznego pn. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez ogłoszenie otwartego konkursu ofert,
- wspieranie programów dotyczących prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych przez placówki oświatowe z terenu Miasta Wodzisławia Śląskiego,
- realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych z terenu Miasta Wodzisławia Śląskiego w tym programy rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii,
- tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- finansowanie zakupu publikacji oraz materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii,
- prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych i włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii edukacyjnych,
- organizacja konferencji / sympozjów / kursów z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie działalności edukacyjno - informacyjnej.

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z instytucjami rządowymi poprzez informowanie o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań z zakresu zapobiegania narkomanii,
- wspomaganie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji ich zadań statutowych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii,
- wspieranie projektów realizowanych przez placówki oświatowe miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii,
- współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych,
- współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z pracownikami socjalnymi realizującymi kontrakt socjalny z osobami uzależnionymi i rodzinami osób uzależnionych, które są dotknięte ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- wspieranie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim w realizacji zadań z pomocy społecznej dla osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz w integrowaniu tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- poszerzanie wiedzy pracowników socjalnych w obszarze tematyki przeciwdziałania narkomanii.

Rozdział 5.

Działalność oraz zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego zarządzeniem powołuje Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby, która w związku z nadużywaniem alkoholu powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchyla się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłóca spójność lub porządek publiczny obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 3) prowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy oraz członkami ich rodzin,
- 4) kierowanie osób mających problem alkoholowy na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- 5) wydawanie, w drodze postanowienia, opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy tj. uchwałą nr XLIII/435/18 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 30 maja 2018r. w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uchwałą nr XLIII/436/18 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 30 maja 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego,
- 6) opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwały w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim:

a) za każdorazowy udział w jej posiedzeniach:

- Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego w wysokości 330 zł brutto,
- Sekretarz, osoba prowadząca posiedzenie MKRPA - motywująca klientów do leczenia odwykowego w wysokości 300 zł brutto,
- pozostali członkowie w wysokości 270 zł brutto,

b) za kontrolę jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości 300 zł brutto,

2. Wynagrodzenie wypłacane jest miesięcznie z dołu na podstawie listy obecności.

Rozdział 6.

Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z dochodów uzyskiwanych przez Miasto Wodzisław Śląski z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 7.

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest przez Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Zadania Programu realizowane są poprzez:

- siły własne Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego, Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupla", Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji CENTRUM w Wodzisławiu Śląskim,
- zlecenie zadań miejskim jednostkom organizacyjnym w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych,
- zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych),
- osoby fizyczne i prawne, podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W realizacji zadań Gminnego Programu Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego współpracuje z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim. Każdy wydział, biuro lub miejska jednostka organizacyjna dysponująca środkami w ramach Programu przedstawia sprawozdanie z ich wykonania za cały rok budżetowy do Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 określa sposób realizacji zadań własnych gminy. Program finansowany jest ze środków uzyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W Programie na rok 2025 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w 2024 roku. Działania profilaktyczne kierowane będą głównie do dzieci i młodzieży m.in. poprzez wspieranie placówek oświatowych, Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego „Dziupla” oraz organizacji pozarządowych. Konkretna pomoc w walce z uzależnieniem kierowana będzie nadal do osób dorosłych i ich rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc w rodzinie a dotyczyć będzie m.in. pomocy psychologicznej i prawnej przez specjalistów dyżurujących w Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. W ramach działań profilaktycznych kontynuowana będzie współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, które w formie konkursowej podejmą innowacyjne i skuteczne przedsięwzięcia wzbogacając ofertę prezentowanego Programu a zarazem wpływając pozytywnie na efektywność realizowanych zadań. Projekt Programu został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim. Na finansowanie zadań określonych w Gminnym Programie przeznaczane są dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2025 roku planuje się przeznaczyć na realizację zadań określonych w Gminnym Programie kwotę w wysokości: **1 400 000 zł**. Dysponentami tych środków są komórki oraz jednostki organizacyjne Miasta.